

The cover features a white background with several fingerprints scattered across it. Some fingerprints are green and others are blue. Two large, overlapping circles are positioned on the right side: a larger blue one in the background and a smaller green one in the foreground. The main title is written in white on the blue circle, and the subtitle is written in green on the green circle.

krok za krokom k uznaniu

...alebo
zo zákulisia uznávania
neformálneho vzdelávania
v práci s mládežou
na Slovensku

ISBN: 978-80-8072-135-0

krok za krokom k uznaniu

...alebo zo zákulisia uznávania neformálneho vzdelávania
v práci s mládežou na Slovensku

Táto publikácia je financovaná zo zdrojov Európskej únie – Program Mládež v akcii

Autori

Ing. Tomáš PEŠEK

Aktuálne pre IUVENTU – Slovenský inštitút mládeže koordinuje dlhodobú stratégiu uznávania neformálneho vzdelávania v práci s mládežou na Slovensku a sleduje aj aktuálne trendy súvisiace s uznávaním v Európe.

tomas.pesek@iuventa.sk

Mgr. Andrej DUDÁČ

Pôsobí v IUVENTE – Slovenskom inštitúte mládeže na národnom projekte Kom-Prax – kompetencie pre prax, kde sa venuje uznávaniu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a vytváraniu partnerstiev medzi sektormi v tejto oblasti.

andrej.dudac@iuventa.sk

Koordinátor

Mgr. Alena TOMANOVÁ

V IUVENTE – Slovenskom inštitúte mládeže pôsobí v Národnej agentúre programu Mládež v akcii, kde má na starosti školiacu stratégiu a horizontálnu tému neformálne vzdelávanie.

alena.tomanova@iuventa.sk

Dostáva sa vám do rúk krátka publikácia, ktorá vznikla ako výstup z medzinárodného Fóra inovatívneho učenia (Innovative Learning Forum), ktoré sa uskutočnilo v dňoch 20. – 22. 6. 2013 v Bratislave. Fórum bolo zamerané na podporu potenciálu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a jeho aktuálnym výzvam, čo bolo hlavnou súčasťou iniciatívy uznávania neformálneho vzdelávania (ďalej len „NFV“) v práci s mládežou na Slovensku.

Cieľom publikácie je priblížiť filozofiu iniciatívy, stratégiu a samotné procesy, ktoré podnikla IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže ako hlavný iniciátor v tejto oblasti na Slovensku. Pevne veríme, že publikácia môže byť inšpiráciou a príkladom dobrej praxe aj pre ostatných, ktorí sa danej téme venujú, a to nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Úvod publikácie je venovaný hlavným východiskám, prečo vôbec vznikla iniciatíva uznávania NFV na Slovensku a kto je za ňu zodpovedný. Ďalej sa venujeme opisu prvých krokov, ktoré boli pre spustenie iniciatívy dôležité a ktoré kľúčové elementy zohrávali dôležitú úlohu pre jej úspešné pokračovanie a naplnenie. Dôležitou súčasťou obsahu je aj podrobnejší popis tvorby Deklarácie o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, ktorá bola hlavným vyústením celej iniciatívy.

V závere sa môžete dozvedieť viac o ďalších krokoch, ktoré v najbližšom období na Slovensku plánujeme v oblasti uznávania NFV v práci s mládežou.

●●● kde sa to všetko začalo

V oblasti vzdelávania a výchovy mladej generácie čelíme dlhodobo na Slovensku viacerým problémom. Školy produkujú absolventov, ktorí nie sú dostatočne pripravení na trh práce a nemajú kompetencie, ktoré potrebujú zamestnávateľia. Štatút učiteľa je podhodnotený a spôsob, akým sa plošne vzdeláva, tiež nezodpovedá aktuálnym trendom (česť svetlým výnimkám).

To logicky vyústilo do vysokej nezamestnanosti absolventov, ktorá sa (navyše podporená ekonomickou krízou) na Slovensku vyšplhala v posledných rokoch až ku kritickej hranici 30 %, čo nás zaradilo na 3. miesto v EÚ.

Mladí ľudia si v rámci formálneho vzdelávania najmä v školách osvojujú množstvo vedomostí, no často majú oveľa menej priestoru na rozvoj zručností, schopností a postojov, nevyhnutných pre úspešné uplatnenie v zamestnaní či ďalšom živote. Tento priestor poskytuje práve neformálne vzdelávanie v oblasti práce s mládežou, ktorého rozvoju sa venuje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.

IUVENTA, okrem iného, zastrešuje aj Národnú agentúru programu „Mládež v akcii“, ktorý je programom EÚ a podporuje najmä medzinárodnú mobilitu a neformálne vzdelávanie. Aj na základe skúseností z realizácie programu Mládež v akcii a jeho predchodcov bolo nevyhnutné vytvoriť projekt na národnej úrovni, ktorý by stál na princípoch neformálneho vzdelávania, zodpovedal aktuálnym výzvam, ktorým mladí ľudia na Slovensku čelia, a pripravoval ich do života.

Pre IUVENTU bolo výzvou vytvoriť projekt, ktorý by podchytil veľkú skupinu mladých ľudí a skĺbil v sebe rozvoj kompetencií potrebných k aktívnemu občianstvu, rozvoju líderského potenciálu, ale i takzvaných „mäkkých zručností“, ktoré od svojich zamestnancov očakávajú zamestnávateľia.

●●● prvé kroky k uznávaniu

Tak vznikol národný projekt KomPrax – kompetencie pre prax, podporený z Európskeho sociálneho fondu, ktorého cieľová skupina je až 8 000 mladých ľudí vo veku 15 – 17 rokov a 5 000 mladých nad 18 rokov. Hlavným cieľom projektu je rozvoj ich kompetencií potrebných pre prax. Pod praxou tu teda rozumieme kompetencie potrebné pre aktívne zapájanie sa do života spoločnosti, ale i kompetencie potrebné pre budúce zamestnanie.

Počas dvoch, resp. troch víkendových vzdelávaní sa tak mladí ľudia a pracovníci s mládežou učia projektovo myslieť, tímovo spolupracovať, komunikovať a prezentovať, rozvíjajú si finančné kompetencie, učia sa zodpovednosti či flexibilitu. Zároveň sa snažia pozitívne zmeniť svoje okolie, čo v nich podporuje záujem o dianie v spoločnosti a ich aktívnej úlohe v jej pozitívnej premene. Súčasťou vzdelávania sú totiž aj malé projekty, ktoré realizuje každý účastník vzdelávania a na ktorom si účastníci overujú svoje zručnosti v praxi. Tieto projekty musia reagovať na aktuálne potreby v ich okolí a musia prinášať pozitívnu zmenu. Za každým účastníkom je tak aj reálne vidieť niečo konkrétne a užitočné, čo je veľmi dôležité.

Týmto projektom sme chceli zároveň poukázať na to, aký má neformálne vzdelávanie v práci s mládežou potenciál riešiť aktuálne výzvy v rozvoji mladých ľudí. Že vzdelávanie je širší pojem a zahŕňa nielen formálne školstvo, ale aj neformálne vzdelávanie, ktoré má veľkú mieru flexibility, je veľmi praktické, zodpovedá potrebám mladých ľudí a môže reagovať na potreby trhu práce i spoločnosti a vie veľmi vhodne dopĺňať vzdelávanie formálne.

Bola teda logickým krokom do projektu zakomponovať aj aktivity, ktoré budú smerovať k uznávaniu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou. Ukázať zamestnávateľom, že tu je takéto vzdelávanie, ktoré si zaslúži ich pozornosť a podporu. Organizáciám a poskytovateľom, že ak nahliadnu nad rámec potrieb svojich organizácií, dokážu svoje programy upraviť tak, aby lepšie pripravovali mladých ľudí na ich budúci život. Školám, že formálne a neformálne vzdelávanie môže ísť v synergii a vzájomne sa dopĺňať. Zástupcom samospráv a ministerstvu, že toto je smer, ktorým by sa mala uberať ich pozornosť a podpora popri snahe riešiť systém formálneho vzdelávania.

ČSOB patrí na Slovensku k významným zamestnávateľom s veľkým podielom mladých ľudí, pre ktorých sme prvým pracovným pôsobiskom. Kvalitu schopností mladých ľudí formované rodinou, školou a neformálnym vzdelávaním považujeme za kľúčové pre ich uplatnenie v praxi a zohľadňujeme ich pri výbere našich budúcich kolegov. V ČSOB sa rozvoju mládeže a študentov aktívne venujeme aj prostredníctvom vytvárania pozícií trainees, stážami a súťažami pre študentov.

Československá obchodná banka, a. s.,
www.csob.sk

Vzdelávanie je veľmi dôležitou súčasťou kultúry HP. Kladieme vysoké nároky na vlastných zamestnancov, nielen pri prijímacom procese, ale dbáme na to, aby mali možnosť vzdelávať sa aj v rámci práce. Mladí ľudia sú budúcnosťou HP a spoločnosti ako takej, a preto je pre nás podpora akejkoľvek formy vzdelávania jedným z pilierov našej stratégie.

Hewlett-Packard Slovakia, s. r. o.,
www.hp.sk

„Dieťa vzdelávané iba školou je nevzdelané dieťa,“ povedal George Santayana, americký spisovateľ a filozof. Americká obchodná komora v SR chce inšpirovať všetkých mladých ľudí, aby na sebe pracovali aj mimo školských lavíc, lebo je to veľmi dôležité pre ich budúci život a kariéru. Ako sa hovorí, čo sa raz naučíš, to ti už nik nezvezme. AmCham sa aj preto veľmi intenzívne venuje vzdelávaniu, či už so svojimi programami orientovanými na univerzity, alebo iniciatívou „2012: Rok vzdelávania.“

Americká obchodná komora v SR, www.amcham.sk

Na uplatnenie mladého človeka v praxi zďaleka nevlýva len to, pre akú školu sa rozhodne a čo vyštuduje. Od malička ho okrem školy a rodiny formuje aj to, čo robí vo voľnom čase. Neformálne vzdelávanie ovplyvňuje jeho životné smerovanie, postoje a rozvoj kompetencií výraznou mierou. Členské organizácie združenia Experiencia sa venujú zážitkovému vzdelávaniu. Veríme, že priama skúsenosť je najefektívnejším spôsobom učenia. Sme presvedčení, že práve neformálne vzdelávanie mladých je základom pre získavanie praktických skúseností.

*Experiencia, profesijné združenie pre zážitkové vzdelávanie,
www.experiencia.sk*

●●● myšlienka „deklarácie“

Môžeme o neformálnom vzdelávaní diskutovať s rôznymi partnermi, ale ako zistíme, že sme ich naozaj presvedčili? Na základe čoho sa budeme opierať o ich podporu a rozvíjať ďalšiu potenciálnu spoluprácu? Tieto otázky nás doviedli k myšlienke vytvoriť dokument, kde by všetci, ktorých presvedčíme, verejne a oficiálne deklarovali svoju podporu a ochotu spolupracovať. Na začiatok nepotrebujeme všetkých, ale niekoľko výrazných mien inštitúcií z rôznych sektorov, ktoré zarezonujú a vytvoria nám tak vhodnú pôdu na ďalší rozvoj neformálneho vzdelávania v práci s mládežou.

Takto teda vznikol dokument, ktorý dostal názov „Deklarácia o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou“ (ďalej len Deklarácia). Nástroj, ktorý by túto tému zviditeľnil a prepoil všetkých, ktorí si uvedomujú, že neformálne vzdelávanie má hrať dôležitú úlohu pri výchove mladej generácie. Kľúčové pre nás bolo získať podporu a zapojiť do spolupráce zástupcov za všetky príslušné zainteresované strany, ktoré v príprave a uplatňovaní mladej generácie zohrávajú dôležitú úlohu (zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, miestnej a regionálnej samosprávy, organizácií verejnej správy, mimovládnych organizácií a zamestnávateľov).

●●● filozofia tvorby deklarácie a okrúhle stoly

Zároveň sme však nechceli, aby išlo iba o formálny dokument, ale aby každý, kto sa pod Deklaráciu podpíše, skutočne rozumel jej obsahu a významu. Preto boli na úrovni každého kraja Slovenska organizované „Okrúhle stoly“ (celkovo 8, v každom kraji jeden), na ktorých zástupcovia zamestnávateľov, zástupcov formálneho vzdelávania, samospráv, inštitúcií poskytujúcich neformálne vzdelávanie a ďalších subjektov pôsobiach v oblasti práce s mládežou spoločne diskutovali o prínoch neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a možnostiach jeho ďalšej podpory.

Pri každom okrúhlym stole sme sa snažili o rovnomerné zastúpenie všetkých sektorov (počet účastníkov sa pohyboval medzi 15 – 20) v danom regióne. Túto rôznorodosť mnohí ocenili, keďže pre väčšinu to bolo prvé stretnutie tohto typu, kde mohli počuť a vnímať rôzne uhly pohľadu o téme, ktorá sa dotýka všetkých.

Keďže sme chceli, aby účastníci okrúhlych stolov, a teda potenciálni podporovatelia Deklarácie rozumeli, o čo nám ide, pred samotným okrúhlym stolom v každom regióne prebehli s väčšinou potenciálnych účastníkov individuálne stretnutia. Cieľom týchto stretnutí bolo v prvom rade objasniť, čo myslíme pod neformálnym vzdelávaním v práci s mládežou, nakoľko sú tieto pojmy

najmä v oblasti biznisu stále veľkou neznámou. Na druhej strane bolo dôležitou súčasťou stretnutí zvýrazniť potrebu, prečo práve podpora a zapojenie tej-ktorej inštitúcie je dôležitá a aké výhody z takej spolupráce môžu získať. Napr. bolo dôležité vysvetliť zamestnávateľom, že neformálne vzdelávanie, ktorým prejdú mladí ľudia, je dôležité, nakoľko práve oni môžu byť ich budúci potenciálni zamestnanci. Osobné stretnutia takto umožnili ušetriť veľa času a vysvetľovania počas realizácie okrúhlych stolov, kde prišli účastníci už obsahovo pripravení a mohli sa kompetentne vyjadrovať k téme.

Naša spoločnosť považuje neformálne vzdelávanie za dôležitú časť rozvoja mladých ľudí. Poskytuje im priestor na rozvoj rôznorodých zručností, ktoré prispievajú k ich pripravenosti pre trh práce a pre samotnú pracovnú dráhu. Pri výbere nových ľudí do našej spoločnosti posudzujeme aj formálne aj neformálne vzdelávanie, preto sa pripájame k tejto iniciatíve.

Dell, s. r. o., www.dell.sk

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava si uvedomuje, že jedine aktívni a vzdelaní mladí ľudia môžu prispieť k rozvoju mestskej spoločnosti. Preto si váži úsilie všetkých zainteresovaných orgánov, inštitúcií, organizácií i jednotlivcov, ktorí v tejto oblasti na jej území pôsobia a majú záujem zabezpečovať pre mladých ľudí slobodný priestor a podmienky pre ich úspešný rast a nadobudnutie vzdelania a kvalifikácie. Chce využívať tvorivý potenciál mladých ľudí podporovaním ich zapájania do rôznych aktivít súvisiacich s riadením mesta a vytváraním možností pre spoluúčasť mládeže.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, www.bratislava.sk

príklad programu okrúhleho stola:

1. Vzájomné predstavenie účastníkov.
2. Ochutnávka neformálneho vzdelávania – krátka skupinová aktivita s malou reflexiou na ich zážitok a čo sa z neho naučili.
3. Úvod do témy – predstavenie širšieho konceptu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a jeho uznávania cez konkrétne príklady z pohľadu IUVENTY (o čo nám ide) + osobná účasť a predstavenie samotných absolventov KomPraxu, Mládež v akcii – čo im to prinieslo, čo sa naučili, aké projekty realizovali.
4. Zmiešané pracovné skupiny – s cieľom získať ich pohľad, v čom vidia silné stránky našich snáh, kde vidia možné hrozby a výzvy a ako by oni – ich inštitúcia, vedeli k tejto veci prispieť.
5. Prezentácia výstupov pracovných skupín a diskusia.
6. Predstavenie Deklarácie, overenie záujmu Deklaráciu podporiť, diskusia k obsahu.
7. Zhrnutie stretnutia a dohodnutie ďalších krokov.

Jedným z cieľov okrúhlych stolov bolo získať zúčastnené inštitúcie pre podporu, respektíve podpis pripravovanej Deklarácie. Keďže sme ale chceli, aby sa k Deklarácii postupne pridávali ďalší a ďalší partneri, potrebovali sme vymyslieť spôsob, akým sa môžu inštitúcie k podpore Deklarácie pripájať postupne. Preto každá inštitúcia dostala vlastný podpisový hárok, ktorým sa k textu deklarácie pridáva. Zároveň nám to umožnilo, aby sme dali priestor každej inštitúcii napísať v pár vetách, prečo sa k Deklarácii pripája, respektíve prečo je pre nich téma neformálneho vzdelávania v práci s mládežou prínosná a dôležitá. Súčasťou podpisového hárka bol podpis štatutárneho zástupcu danej inštitúcie, logo, krátky popis ich hlavnej činnosti a odkaz na webovú stránku.

DEKLARÁCIA

O UZNÁVANÍ PRÍNOSU NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA V PRÁCI S MLÁDEŽOU

Podpisom deklarácie o uznávaní neformálneho vzdelávania sa môžu výrazne zvýšiť šance absolventov a mládeže získať nové pracovné zručnosti, schopnosti ich prezentácie, a tým môžu zvýšiť svoju šancu na trhu práce. Zamestnávateľia dnes u mladých ľuďoch oceňujú najmä schopnosť samostatne riešiť zadania, prinášať nový kreatívny pohľad, realizovať zverené úlohy od začiatku až do konca a vedieť ich aj odprezentovať. A je to práve neformálne vzdelávanie, ktoré vytvára predpoklady, aby mladý človek tieto vyžadované zručnosti získal.

Podpisom tejto deklarácie vyjadrujeme podporu neformálnemu vzdelávaniu v práci s mládežou, uznávame jeho prínos pre mladých ľudí a podporujeme vytváranie nových partnerstiev medzi rôznymi aktérmi v tejto oblasti.

.....
Mgr. Ivana Molnárová
výkonná riaditeľka Profesia, spol. s r.o.

Profesia, spol. s r.o.
Pribinova 25
SK - 811 09 Bratislava

Spoločnosť Profesia spol. s r.o. pôsobí 16 rokov na internetovom trhu práce. Ako líder v oblasti online recruitmentu je spoľahlivým partnerom nielen pre firmy, ktoré hľadajú zamestnancov, ale aj pre ľudí hľadajúcich si prácu. Ako člen finskej mediálnej skupiny Alma Media pôsobí na českom a maďarskom trhu.

www.profesia.sk

Bratislava, 21. 6. 2013

podpis deklarácie

Po realizácii všetkých okrúhlych stolov nasledoval dôležitý dátum v oblasti podpory uznávania neformálneho vzdelávania v práci s mládežou na Slovensku.

V dňoch 20. – 22. 6. 2013 sa konalo medzinárodné Fórum inovatívneho učenia (ILF), ktoré organizovala Slovenská národná agentúra Mládež v akcii (IUVENTA) v spolupráci s Českou národnou agentúrou (ČNA Mládež), Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Americkou obchodnou komorou na Slovensku a Experienciou. Cieľom fóra bolo podporiť potenciál neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a jej lepšie prelinkovanie k súčasnej výzve, ktorej čelia mladí ľudia, či už je to uplatnenie sa na trhu práce, alebo ako aktívni občania vo svojej komunite.

Na podujatí sa zúčastnilo vyše 150 účastníkov, medzi ktorými boli školitelia, pracovníci s mládežou, zamestnávateľia, ako i zástupcovia miestnych samospráv a niekoľko zaujímavých hostí. Jedným z nich bol Maarten Leyts, výkonný riaditeľ Trendwolves /Belgicko/, ktorý prezentoval zistenia z európskej Správy o trendoch mládeže v roku 2013. Doc. PhDr. Zbyněk Svozil, Ph.D, dekan Fakulty telesnej kultúry Univerzity Palackého v Olomouci /Česko/, prezentoval, ako sa pokúšajú prelinkovať formálne a neformálne vzdelávanie a Martin Menšík, projektový manažér HR Club, Profeia s. r. o. /Slovensko/, rozprával o nezamestnanosti mladých ľudí na Slovensku, pričom sa snažil identifikovať aj možné príčiny tohto stavu, pričom jedným z nich je aj zaužívaný systém formálneho vzdelávania. Okrem toho sa mohli účastníci Fóra zúčastniť aj na workshopoch, ktoré poukazovali na inovatívne metódy alebo techniky práce s mládežou, resp. poukazovali na benefity neformálneho vzdelávania.

Významným momentom počas Fóra inovatívneho učenia bol podpis Deklarácie. Osobne prišli Deklaráciu podpísať, resp. podporiť osobným odovzdaním podpisového hárku zástupcovia niekoľkých významných inštitúcií zo štátneho, súkromného, verejného a mimovládneho sektora, ktorí vnímajú prínos neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, ktoré vhodne dopĺňa formálne vzdelávanie a prispieva k lepšej uplatniteľnosti mladých ľudí na trhu práce a v spoločnom živote.

Osobne sa podpisu Deklarácie zúčastnili zástupcovia týchto inštitúcií:

- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
- Hlavné mesto Slovenskej republiky, Bratislava
- Československá obchodná banka, a. s.
- Dell, s. r. o.
- Hewlett-Packard Slovakia, s. r. o.
- Microsoft Slovakia, s. r. o.
- American Chamber of Commerce in the Slovak Republic
- Emerson a. s.
- Profesia, spol. s r. o.
- PosAm, spol. s r. o.
- Junior Achievement Slovensko, n. o.
- Žilinská univerzita v Žiline
- Spojená škola Novohradská
- Nadácia pre deti Slovenska
- Rada mládeže Slovenska
- Slovenský skauting
- Experiencia, o. z.

K 31. 7. 2013 sa k Deklarácii pridalo 42 inštitúcií, ktorých zoznam nájdete na konci tejto publikácie.

„Emerson – považujte za vyriešené“ je našim prísľubom zákazníkom. Na to potrebujeme ľudí s potenciálom a spôsobilosťami riešiť problémy a spolupracovať na dosahovaní výsledkov v tímoch, ľudí zanietených pre nové riešenia, ľudí aktívnych a pozitívne mysliacich.

Emerson a. s., www.emerson.sk

Pre firmu, akou je Microsoft, je nesmierne dôležité mať zamestnancov, ktorí dokážu podporovať a rozvíjať jej hodnoty biznis cieľe. Máme záujem o talentovaných mladých ľudí, ktorí majú potrebné zručnosti pre úspešný štart kariéry u nás. A takéto zručnosti mnohí získavajú práve prostredníctvom neformálneho vzdelávania, kde majú šancu reálne si vyskúšať viesť tím, podporovať inovatívnosť, tvorivosť, riešiť záťažové situácie a zvládať ich tak, aby neohrozili hodnoty a princípy, pre ktoré pracujú.

*Microsoft Slovakia,
www.microsoft.com/slovakia*

●●● ďalšie podporné aktivity

V IUVENTE sme si zároveň uvedomovali, že ponechať uznávanie neformálneho vzdelávania iba na projekte KomPrax a na tvorbe a podpise Deklarácie nestačí. Že bude treba vyvíjať aktivity vo viacerých oblastiach na to, aby sme dosiahli želaný efekt. Preto sa uznávanie neformálneho vzdelávania v práci s mládežou stalo jednou z priorít IUVENTY na obdobie 2 rokov. Vznikla stratégia, ktorá okrem spomínanej Deklarácie zahrňovala niekoľko ďalších iniciatív a prácu širšieho tímu:

- podporu a zviditeľňovanie možnosti akreditácie programov neformálneho vzdelávania1;
- lobbying témy v rámci Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR;
- tvorbu definície „práce s mládežou“ so zainteresovanými partnermi a vyjasňovanie si, čo je
- práca s mládežou, čo prináša a akú úlohu v nej zohráva neformálne vzdelávanie;
- propagačné aktivity (tvorba krátkych animovaných videí, publikácie, osobné stretnutia);
- okrúhle stoly v regiónoch v rámci projektu KomPrax;
- zviditeľňovanie nástroja uznávania neformálneho vzdelávania v rámci EÚ – Youthpass;
- dlhodobú spoluprácu s Americkou obchodnou komorou za sektor zamestnávateľov na tému vzdelávanie;
- národnú konferenciu k ďalšiemu smerovaniu práce s mládežou v januári 2013;
- medzinárodnú konferenciu k lepšiemu využívaniu potenciálu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou „Fórum inovatívneho učenia“ v júni 2013, kde bola podpísaná aj „Deklarácia“.

●●● kľúčové body úspechu

Proces, ktorým sme doteraz prešli, ako aj množstvo a významnosť partnerov, ktorých sa nám na podporu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou podarilo získať, považujeme za veľmi úspešný. A keďže nám sa táto cesta osvedčila, rozhodli sme sa pomenovať kľúčové body úspechu, aby sa ním prípadne mohli inšpirovať ďalší, ktorí prechádzajú podobným procesom, prípadne podporu uznávania neformálneho vzdelávania zatiaľ iba plánujú.

Aktuálnosť témy

Dôležité bolo správne načasovanie, t. z. kedy je spoločnosť na Slovensku už pripravená na takúto tému diskutovať a poskytnúť jej priestor. Nám nahrala dlhodobá kríza formálneho školstva, o ktorej sa začalo už aj verejne hovoriť a vysoká nezamestnanosť mladých ľudí, ktorá sa stala prioritnou témou aj na európskej úrovni.

Mať jasný cieľ

Chceli sme „veľkých hráčov“ za každý sektor (súkromný, verejný, mimovládny), aby sa oficiálne prihlásili k podpore neformálneho vzdelávania v práci s mládežou. Aby sme získali silný nástroj na propagáciu a do budúcnosti vytvorili priestor na konkrétne pilotné projekty, ktoré by ukazovali, ako môžu zástupcovia jednotlivých sektorov spolupracovať.

Zadefinovať kľúčové argumenty pre rôznych aktérov

Každý sektor sa na neformálne vzdelávanie pozerá inak, zo svojej perspektívy. Preto sme starostlivo hľadali, čo, komu a ako komunikovať. Argument pre zamestnávateľa, že ak sa bude absolventov na pohovoroch pýtať, aké skúsenosti majú z neformálneho vzdelávania, mu možno pomôže vybrať lepšie pripraveného zamestnanca na danú pozíciu a nič ho to nestojí, je pre samosprávu, resp. školu nepodstatný a naopak.

Osobný kontakt

Osobné stretnutia s každým z kľúčových partnerov sa nám veľmi osvedčili. Bolo treba vycestovať do regiónov, čo je najmä časovo náročné, no osobné stretnutia veľmi pomohli k tomu, aby sme získali všetkých potrebných partnerov k okrúhlemu stolu a neskôr aj k podpore Deklarácie. Pri osobnom stretnutí je zároveň väčší priestor partnerov oboznámiť s celou našou iniciatívou a usadiť to do kontextu konkrétnej firmy či inštitúcie. A veľa sme sa pri tom naučili.

Nadácia pre deti Slovenska podporuje mnohostranný rozvoj detí a mládeže, ku ktorému významnou mierou prispieva neformálne vzdelávanie. Je to priestor pre formovanie ich postojov, rozširovanie vedomostí, kompetencií a zručností, ktorým sa v rodine a v škole nemusí dostávať toľko pozornosti a priestoru ako práve v neformálnom vzdelávaní. Zároveň sa s nimi vhodne dopĺňa. Nadácia preto vyzýva všetkých dôležitých aktérov, aby akceptovali neformálne vzdelávanie ako ďalší druh vzdelávania a aby cielene zohľadňovali jeho pridanú hodnotu u uchádzačov o zamestnanie, resp. pri zvyšovaní odbornosti.

Nadácia pre deti Slovenska,
www.nds.sk

PosAm dlhodobo podporuje aktivity prispievajúce ku skvalitneniu vzdelávacieho systému, nakoľko si uvedomuje jeho kľúčový význam pre budúcnosť celej spoločnosti. Príkladom je projekt „Nemaj na saláme“, ktorý tisíckam študentov sprostredkúva autentický odkaz od ich potenciálnych zamestnávateľov a zdôrazňuje význam neformálneho vzdelávania pre budúce uplatnenie. Sme odhodlaní aj naďalej sa podieľať na aktivitách zvyšujúcich pridanú hodnotu vzdelávania a jeho schopnosť flexibilne reagovať na potreby trhu práce.

PosAm, spol. s r.o., www.posam.sk

Nitriansky samosprávny kraj, odbor školstva, mládeže, športu a kultúry podporuje neformálne vzdelávanie mládeže, ktoré vhodne dopĺňa systém vzdelávania a odbornej prípravy, je dobrovoľné a vychádza z potrieb a záujmov mladých ľudí. Vyjadrujeme súhlas s cieľovou podporou a rozvojom konkrétnych kompetencií pre prax, čo zlepšuje vyhliadky mladých ľudí na získanie zamestnania. Podporujeme rozvoj aktívneho občianstva a zapájanie sa mladých ľudí do verejného života – vzdelávanie členov žiackych školských rád.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, www.unsk.sk

Rovnomerné zastúpenie viacerých sektorov

I keď sme mali väčší záujem zo strany organizácií a nájsť ochotných zamestnávateľov bolo, naopak, omnoho náročnejšie, vždy sme sa snažili zabezpečiť, aby pri okrúhlom stole bolo rovnovážne zastúpenie všetkých prizývaných sektorov, napr. aby sa nestalo, že je medzi účastníkmi len jeden zamestnávateľ, alebo len jedna škola. Rovnovážne zastúpenie dáva účastníkovi pocit, že v tej téme nie sú sami za daný sektor, ale že sú súčasťou väčšieho celku.

„Vlajková loď“

Dôležité je mať jasné a pochopiteľné príklady z praxe, ktoré sa týkajú veľkej skupiny mladých ľudí. Ťažko presvedčíte veľkú firmu, ktorá zamestnáva niekoľko tisíc ľudí, ak hovoríte o príkladoch, ktoré sa týkajú niekoľko desiatok mládežníkov. My sme mali za sebou príklad silného národného projektu KomPrax a tak isto program Mládež v akcii, kde sme vedeli jasne pomenovať, aké kompetencie si v nich mladí rozvíjajú a aj príklady množstva zaujímavých projektov, ktoré sú schopní mladí ľudia s vhodnou podporou uskutočniť.

Osobný vzťah s partnermi

Nájsť rovnováhu medzi formálnosťou a neformálnosťou bolo dôležité. Promptne odpovedať na maily, vždy dodržať, čo sa v komunikácii sľúbilo, a v dohodnutom čase, správať sa profesionálne, no zároveň v odľahčenom a neformálnom duchu i jazyku. Veď hovoríme o neformálnom vzdelávaní, takže občas odľahčený, osobnejší a pozitívny prístup veľa partnerov ocenilo. A nám sa s nimi spolupracovalo o to lepšie.

Stratégia celej inštitúcie

Je veľmi dobré mať za sebou silnú inštitúciu, ktorá si uvedomuje dôležitosť tejto témy. V prípade IUVENTY sa téma uznávania neformálneho vzdelávania v práci s mládežou stala na obdobie dvoch rokov jednou z jej prioritných tém. To sa v praxi prejavilo viacerými podpornými aktivitami a nemenej dôležitými finančnými a ľudskými zdrojmi, ktoré pre jej realizáciu boli potrebné. Osvedčilo sa, aby na prípravu Deklarácie a komunikácii so všetkými zainteresovanými stranami, ktoré

Deklaráciu podpísali, pracoval jeden zamestnanec IUVENTY spolu s podpornými (externými a internými) pracovnými skupinami zameranými na tému uznávania neformálneho vzdelávania v práci s mládežou.

Obsah Deklarácie spoluvytváraný a konzultovaný so všetkými kľúčovými hráčmi

Konečnú podobu Deklarácie sme nevytvorili sami. Pri každom okrúhлом stole bol priestor, aby sa partneri mohli vyjadriť k jej obsahu aj štruktúre. Zaujímalo nás, ako by mala taká Deklarácia podľa nich vyzerat', aby boli ochotní sa k jej podpisu pridať, čo sme pri jej tvorbe zohľadnili.

Podpis Deklarácie spojený s väčšou udalosťou

Aby sme zvýraznili dôležitosť podpisu takejto Deklarácie, hľadali sme cesty, ako do toho zapojiť čo najviac ľudí z praxe. Pre nás bol tento priestor na medzinárodnej konferencii Fórum inovatívneho učenia², ktoré bolo práve jednou z podporných aktivít IUVENTY v rámci stratégie uznávania neformálneho vzdelávania v práci s mládežou.

Diskurz neformálneho vzdelávania je pre inštitúciu pripravujúcu pedagógov inšpiratívny, z dôvodu nutnosti prepájania teoretických vedomostí s praktickými skúsenosťami a následným rozvíjaním nadobudnutých spôsobilostí absolventov až na expertnú úroveň. Zámerom našej inštitúcie je pripraviť študentov efektívne, aby boli úspešní pri uplatňovaní sa na trhu práce. Keďže súčasnosť prirodzene indikuje postupné stieranie rozdielov medzi formálnym a neformálnym vzdelávaním, chceme flexibilne reagovať na aktuálnu potrebu uznávania a akceptovania neformálneho vzdelávania.

PF Prešovská univerzita v Prešove, www.unipo.sk/pedagogicka-fakulta

●●● čo nám ešte pomohlo

Testovanie s partnermi, ktorí nás už poznajú

Kým sme prišli na to, aké argumenty našich potenciálnych partnerov zaujímajú a aké nie, potrebovali sme prejsť niekoľkými stretnutiami. Vtedy sme najmä medzi zamestnávateľmi začali tam, kde nás už poznajú a boli ochotní nám poskytnúť otvorenú a veľmi priamu spätnú väzbu, ktorá nám veľmi pomohla v tom, aké argumenty sú pre nich v našej téme dôležité.

Boli to inštitúcie, s ktorými má IUVENTA dlhodobé partnerstvo (napr. Junior Achievement Slovensko).

Ísť do regiónov

Slovensko trpí tým, že väčšina vecí sa deje v Bratislave, ktorá je na juhozápadnej hranici krajiny. Ak sme chceli, aby sa uznávanie uplatňovalo v rámci celej krajiny, bolo nutné vycestovať do regiónov a tam sa stretávať s konkrétnymi ľuďmi z konkrétnych inštitúcií. Iba tak sa dá nadviazať potenciálna dlhodobější spolupráca a máme záruku, že si rozumieme.

Získať silného partnera a (prvú) dobrú referenciu

Pre nás bola spomedzi zamestnávateľov takýmto partnerom Americká obchodná komora. Aj vďaka nim sa nám podarilo už k druhému okrúhlemu stolu v Košiciach dostať zástupcov U.S Steel Košice s. r. o a T-Systems s. r. o. A keď niekomu povieť, že zástupcovia týchto firiem sa tiež zúčastnia (prípadne zúčastnili) nášho okrúhleho stola, hneď ide všetko jednoduchšie.

Odkazovať na európske trendy

Pre niektorých potenciálnych partnerov, najmä z oblasti štátnej správy a samosprávy, je dôležité vedieť, z čoho vychádzame a aké máme v tejto téme legislatívne zázemie. Mať po ruke referenciu z úrovne Európskej únie sa môže hodiť. Pre nás takýmto dokumentom bolo Odporúčanie Rady Európy o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa z 20. 12. 2012.

Všeobecný obsah Deklarácie

Pôvodne sme chceli, aby každý z partnerov pri podpise Deklarácie uviedol, ako bude v praxi uznávať a podporovať neformálne vzdelávanie v práci s mládežou. Takýto záväzný charakter by si však vyžadoval často veľmi zložitý schvaľovací proces v rámci inštitúcií, napríklad na úrovni správnej rady či rektorátu. Navyše je to spojené s ďalšími právnymi a legislatívnymi otázkami. Nie je to síce nemožné, ale minimálne by to dlhšie trvalo a zapojenie niektorých partnerov by to tak ohrozilo. Preto výsledný charakter Deklarácie nikoho k ničomu striktné nezaväzuje, ale minimálne každý z partnerov uvádza, prečo sa k Deklarácii pridáva. A na konkrétne aktivity je dostatok priestoru aj po podpise Deklarácie.

Udržateľnosť novovzniknutých partnerstiev

V tomto prípade sme volili cestu, keď menej je viac. Radšej menší počet partnerov, s ktorými dokážme udržiavať dlhodobú spoluprácu, ako veľké množstvo partnerov, s ktorými nebudeme mať kapacitu ani pravidelne komunikovať.

Silné meno inštitúcie

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže dlhodobo spolupracuje na rôznych projektoch s organizáciami, ktoré sa venujú mládeži, samosprávami či školami a má vytvorené dobré meno. To určite pomáha z týchto oblastí nájsť partnerov. A v regiónoch či sektoroch, kde partnerov zatiaľ nemáme, nám zasa môžu pomôcť dobré referencie od ostatných.

Komunikácia dovnútra

Tému neformálneho vzdelávania v práci s mládežou sme sa snažili v rámci spolupracujúcich organizácií a inštitúcií prinášať a diskutovať už niekoľko rokov. Či na rôznych seminároch, konferenciách, či poradách na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR. Možno práve vďaka tomu sa podpisu Deklarácie zúčastnil pán minister osobne.

Propagácia

Efektívnym nástrojom na podporu neformálneho vzdelávania, resp. jeho uznávania, sú aj rôzne propagačné aktivity. Využívanie sociálnych sietí, regionálnych médií, príspevky na konferenciách, zviditeľňovanie dobrej praxe, informácie na pracovných portáloch.

Podpisom deklarácie o uznávaní neformálneho vzdelávania sa môžu výrazne zvýšiť šance absolventov a mládeže získať nové pracovné zručnosti, schopnosti ich prezentácie, a tým môžu zvýšiť svoju šancu na trhu práce. Zamestnávateľia dnes u mladých ľuďoch oceňujú najmä schopnosť samostatne riešiť zadania, prinášať nový kreatívny pohľad, realizovať zverené úlohy od začiatku až do konca a vedieť ich aj prezentovať. A je to práve neformálne vzdelávanie, ktoré vytvára predpoklady, aby mladý človek tieto vyžadované zručnosti získal.

Profesia, spol. s r.o., www.profesia.sk

Slovenský skauting má od svojho vzniku hlavný cieľ, ktorý ostáva aktuálny už sto rokov – pripraviť deti a mladých ľudí na každodenný život, poskytnúť im zážitky a hodnoty, vďaka ktorým sa dokážu rozhodovať a dosahovať svoje ciele. Dôležitým momentom je úloha rovesníckych a mládežníckych lídrov, ktorí prostredníctvom neformálneho vzdelávania získavajú a prehlbujú rôzne zručnosti a poznatky, formujú svoje postoje. Tieto ďalej odovzdávajú mladším členom, s ktorými pracujú. Týmto spôsobom sa prirodzene podporuje rozvoj osobnosti a participácie mladých.

Slovenský skauting, o. z.,
www.skauting.sk

ako ďalej

Podpis Deklarácie určite nebol konečným bodom nášho snaženia. Bol významným míľnikom, kedy sme k podpore neformálneho vzdelávania v práci s mládežou pritiahli dôležitých partnerov. Dôležité je, čo bude nasledovať. Deklarácia by preto nemala zostať len oficiálnym dokumentom založeným v archívoch, ale mala by byť odrazovým mostíkom pre ďalšie iniciatívy, ktorými sa téma uznávania neformálneho vzdelávania bude implementovať viac a viac do reálnej praxe v spolupráci so všetkými, ktorí sa pod ňu podpísali alebo ešte podpíšu.

Jednou z našich priorít na najbližšie obdobie je premena časti tradičných Centier voľného času zriaďovaných obcami na moderné inštitúcie s inkluzívnym prístupom k mládeži, poskytujúce vzdelávacie a poradenské služby so špecifickým dôrazom na ohrozené skupiny mládeže, predovšetkým mladých nezamestnaných. V tomto kontexte bude dôležité aj vytváranie a overovanie nových typov programov využívajúcich neformálne vzdelávanie v práci s mládežou práve s primárnym zapojením partnerov, ktorí sa pridalí k Deklarácii.

Zároveň však budeme pracovať aj na menších iniciatívach, najmä v súvislosti s pripravovanou Stratégiou SR pre mládež na roky 2014 – 2020. Niektoré už dostávajú konkrétne obrysy.

Vzhľadom na mieru nezamestnanosti mladých ľudí na Slovensku, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny vyvíja zvýšené úsilie s cieľom uľahčiť absolventom škôl a mladým ľuďom vstup na trh práce, či už prostredníctvom cieľených projektov alebo poskytovania informačno-poradenských služieb.

Sme presvedčení, že neformálne vzdelávanie mladých ľudí prispieva k získaniu praktických zručností a skúseností a aj takto uľahčuje vstup mladým ľuďom na trh práce.

*Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,
www.upsvar.sk*

V informačnom veku je kvalitné vzdelanie dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Súčasný školský systém neponúka študentom všetky kompetencie, ktoré potrebujú pre skutočný život. Preto sa Spojená škola Tvrdosín pripája k Deklarácii o uznaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, pretože vhodne dopĺňa systém vzdelávania a praktickej prípravy, nakoľko sa orientuje na študenta a aktívne ho zapája do vzdelávacieho procesu, čím umožňuje mladým ľuďom získať vedomosti, rozvíjať zručnosti a formovať ich postoje.

Spojená škola Tvrdosín, www.sstv.sk

deklaráciu o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou podporili tieto organizácie a inštitúcie:

- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
- Hlavné mesto Slovenskej republiky, Bratislava
- Československá obchodná banka, a. s.
- Dell, s. r. o.
- Hewlett-Packard Slovakia, s. r. o.
- Microsoft Slovakia, s. r. o.
- American Chamber of Commerce in the Slovak Republic
- Emerson a. s.
- Profesia, spol. s r. o.
- PosAm, spol. s r. o.
- Junior Achievement Slovensko, n. o.
- Žilinská univerzita v Žiline
- Spojená škola Novohradská
- Nadácia pre deti Slovenska
- Rada mládeže Slovenska
- Slovenský skauting
- Experiencia, o. z.
- S&T Slovakia, s. r. o.
- INA Kysuce/INA Skalica, s. r. o.
- Zovos Eko, s. r. o.
- CSI Leasing, s. r. o.
- inPlus.co, s. r. o.
- Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave
- Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove
- Spojená škola Tvrdosín
- Fakulta ekonomiky a manažmentu, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
- Euroatlantické centrum
- Informačné centrum mládeže Krupina
- ZIPCeM – Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike
- Outdoor institute, o. z.
- Plusko, o. z.
- Rada mládeže Žilinského kraja
- TeCeM-ko – Trenčianske centrum mládeže
- SIEDAS – Slovenská asociácia pre sociálne inovácie a rozvoj podnikavosti
- Nitriansky samosprávny kraj
- Žilinský samosprávny kraj
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- Edymax
- Garant Partner plus, s. r. o.
- Slovenská spoločnosť pre kvalitu
- ProIn
- Študentská rada stredných škôl

Deklaráciou Slovenská republika potvrdzuje, že si uvedomuje výzvy v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, kde spoločným cieľom je príprava mladých ľudí na plnohodnotný pracovný a spoločenský život. Neformálne vzdelávanie v práci s mládežou zohráva dôležitú úlohu pri naplňaní tohto cieľa, nakoľko vhodne dopĺňa systém formálneho vzdelávania a prispieva tak k rozvoju kľúčových kompetencií mladých ľudí, ktoré sú nevyhnutné na plynulý prechod zo vzdelávacieho do pracovného procesu.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, www.minedu.sk

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže je príspevková organizácia priamo riadená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pripravuje a riadi množstvo zaujímavých programov a projektov pre mladých ľudí, pracovníkov s mládežou a ľudí zodpovedných za mládežnícku politiku. Snaží sa o to, aby mladí ľudia poznali svoje možnosti, boli aktívni a pracovali na sebe tak, aby boli raz úspešní a uplatnili sa na trhu práce. IUVENTA vychováva mládež k ľudským právam, podporuje rozvoj dobrovoľníctva, vzdelávacie programy a tiež mladé talenty.

IUVENTA je realizátorom národných projektov v oblasti práce s mládežou KomPrax – Kompetencie pre prax a Praktik – Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, ktoré sú podporené z Európskeho sociálneho fondu. Zároveň administruje Programy finančnej podpory aktivít detí a mládeže MŠVVaŠ SR ADAM, je národnou agentúrou programu EÚ Mládež v akcii a národným partnerom európskej informačnej siete pre mládež Eurodesk.

Cieľovými skupinami aktivít sú pracovníci s deťmi a mládežou, pracovníci samospráv zodpovední za mládež, mladí výskumníci, pedagogickí pracovníci zo školských zariadení, členovia občianskych združení detí a mládeže a široká verejnosť.

www.iuventa.sk

Program Mládež v akcii je grantovým programom Európskej únie a je určený pre všetkých mladých ľudí vo veku od 13 do 30 rokov, ako aj mládežníckych pracovníkov. Jeho cieľom je podporiť mladých ľudí, ktorí chcú byť aktívni, chcú cestovať, spoznávať nových ľudí z celej Európy a sveta, nadviazať nové priateľstvá, vyjadrovať svoj názor, získať nové poznatky a zručnosti, ktoré im v budúcnosti pomôžu presadiť sa.

Podporuje teda mobilitu v rámci EÚ, ako aj za jej hranicami, neformálne vzdelávanie, interkulturný dialóg, participáciu a začlenenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí. Program taktiež podporuje rozvoj a výmenu skúseností, odborných znalostí a príkladov dobre praxe medzi osobami pracujúcimi s mládežou. Programové obdobie je plánové v časovom rozpätí 2007 – 2013. IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže je Národnou agentúrou programu Mládež v akcii v Slovenskej republike.

www.mladezvakcii.sk

Neformálne vzdelávanie dopĺňa a rozvíja vedomosti, zručnosti a postoje detí a mladých ľudí získané vo formálnom vzdelávacom systéme. V detských a mládežníckych organizáciách prepája situácie skúsenosti z reálneho života so získavaním nových kompetencií aj vďaka spolupodieľaniu sa detí a mládeže na ich činnosti a riadení. Participácia v týchto organizáciách je základom celoživotného vzdelávania a ďalšieho aktívneho zapájania sa do spoločenského a politického života spoločnosti. Neformálne vzdelávanie rozširovaním zručností mladého človeka zároveň prispieva k úspešnému uplatneniu sa na trhu práce.

Rada mládeže Slovenska, www.mladez.sk

DEKLARÁCIA

O UZNÁVANÍ PRÍNOSU NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA V PRÁCI S MLÁDEŽOU

Zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, regionálnej a miestnej samosprávy,
organizácií verejnej správy, mimovládnych organizácií a zamestnávateľov,

vychádzajúc z ustanovení

- ✱ Zákona o podpore práce s mládežou¹, ktorý vymedzuje prácu s mládežou a vytvára podmienky pre akreditáciu programov neformálneho vzdelávania pre mládež,
- ✱ Stratégie EÚ pre mládež², ktorá v cieľoch uvádza aj potrebu uznať ekonomický a spoločenský prínos práce s mládežou,
- ✱ Odporúčania Rady Európskej únie o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa zo dňa 20. 12. 2012³,

súhlasia, že neformálne vzdelávanie v práci s mládežou

- ✱ spolu s informálnym učením sa, vhodne dopĺňa systém vzdelávania a odbornej prípravy, nakoľko sa orientuje na účastníka vzdelávania, ktorého aktívne zapája do vzdelávacieho procesu, je vykonávané dobrovoľne a úzko prepojené s potrebami, túžbami a záujmami mladých ľudí,
- ✱ nie je len o rozvoji záujmov mladých ľudí, ale vytvára priestor na cieľnú podporu a rozvoj konkrétnych kompetencií, ktoré môžu neskôr vo svojom živote mladí ľudia využívať⁴,
- ✱ umožňuje mladým ľuďom získať vedomosti, rozvíjať zručnosti a formovať ich postoje, čím prispieva k ich osobnému rozvoju, sociálnemu začleňovaniu, ako aj k rozvoju aktívneho občianstva mladých ľudí a zlepšuje ich vyhliadky na získanie zamestnania a uplatnenia sa v živote,
- ✱ si vyžaduje väčšie uznanie od všetkých aktérov, ktorých sa dotýka – štátu, samospráv, zamestnávateľov, inštitúcií formálneho vzdelávania, poskytovateľov neformálneho vzdelávania a občianskej spoločnosti vo všeobecnosti

podpisujú túto deklaráciu s cieľom

- ✱ vyjadriť podporu neformálnemu vzdelávaniu v práci s mládežou, uznať jeho prínos pre mladých ľudí a podporiť vytváranie nových partnerstiev medzi rôznymi aktérmi v tejto oblasti.

¹ Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

² OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV: Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže, Obnovená otvorená metóda koordinácie s cieľom riešiť výzvy a príležitosti týkajúce sa mládeže, Brusel 27. 4. 2009

³ Odporúčania Rady Európskej únie o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa zo dňa 20. 12. 2012, 2012/C 398/01

⁴ No Uznaj, JUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2011, ISBN 978-80-8072-098-8